

Veľký Kúr slovom a obrazom

Nagykér szóban és képen

TENTO PROJEKT JE
SPOLUFINANCOVANÝ Z ROZPOČTU
NITRIANSKEHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA

Historický prehľad

Archeologické nálezy dokazujú existenciu osídlenia tejto oblasti už v dobe kamennej. Prvý kostol sv. Klimenta bol postavený koncom 11. storočia, bol zničený počas tatárskeho vpádu. Obec sa prvýkrát spomína v listine kráľa Kolomana z roku 1113 ako Ker, v ktorej je dedina venovaná zoborskému opátstvu. Od roku 1349 je vlastníctvom ostrihomského arcibiskupstva. Pôvodným jadrom obce je ulicami rozvetvený priestor okolo súčasného kostola na brehu starého koryta rieky Nitra.

Nová baroková podoba kostola Povýšenia sv. Kríža z roku 1768 už vtedy dominovala obydliam najstarších ulíc Mlynská, Hlavná, Pažiť a Apátska. Začiatkom 17. storočia prežíva obec svoj najväčší rozmach. Podľa starého medeného pečatidla mal Veľký Kýr v roku 1671 privilégium usporiadania výročných trhov. V 18. a 19. storočí sa obyvatelia zaoberali poľnohospodárstvom, vinohradníctvom a chovom hospodárskych zvierat. Až do pádu Rakúsko-Uhorska bola obec jej súčasťou. Hrozba bojiska svetových vojen poznačila i okolie Nitry. Vojsko vniklo na územie obce 27. marca 1944, zničili mosty nad riekou Nitrou. V roku 1948 dostala obec nový názov, Milanovce. Po ťažkých vojnách poznačených rokoch sa Milanovce prudko rozvíjali.

Od 60-tych rokov sa vybuďovalo mnoho nových budov občianskej vybavenosti a rodinných domov, menila sa tvár ulíc. S rastúcou premávkou vozidiel sa v obci otvorila aj reštaurácia Motocest ako zastávka k oddychu motoristov na polceste medzi Novými Zámkami a Nitrou. Po nežnej revolúcii v roku 1989 obyvatelia spísali petíciu o prinavrátenie pôvodného názvu obce, Veľký Kýr, povolenie dostali v roku 1991.

Történelmi körkép

A Duna menti alföld északi részében, a Nyitra folyó középső folyásánál és a Zoboralja déli részén fekvő Nagykér település gazdag történelmi múlttal rendelkezik. A régészeti leletek tanulsága szerint a terület a 9. századtól már biztosan lakott. A magyar törzsek közül a Kér törzsnek volt itt szálláshelye. Valószínűleg falunk neve innen eredeztethető.

Már a 11. században állt itt egy Szent Kelemen tiszteletére felszentelt templom, mely a tatárjárás idején pusztulhatott el. A településről 1113-as adománylevelében Ker néven Könyves Kálmán is említést tesz, aki a zobori bencés apátságának adományozta. 1349-től az Esztergomi érsekség uralma alá került az 1848-as jobbágyfelszabadításig. A település eredeti magját a jelenlegi Szent Kereszt felmagasztalására felszentelt római katolikus templom a hozzá tartozó főter és a belőle szétágazó utcák alkották. A templom a 14. századból származik. 1768-ban barokk stílusban újjáépítették. Magas tornya árnyékában azóta a Malomutca, Főutca, Gyep és Apátiút lakóinak számos nemzedéke cserélődött ki. A 17. század elejétől gyors fejlődésnek indult a falu. Az érsektől ekkor kiváltságokat és vásártartási jogot kapott, amit az 1671-ből származó rézből készült viasz pecsétnyomója is bizonyít. Lakosai a 18. és 19. században főleg földműveléssel, szőlőtermesztéssel és háztáji állatok tartásával foglalkoztak.

Falunk a történelem során több ország területének is része volt. Az Osztrák-Magyar Monarchia 1918. október 31-i felbomlásáig része volt annak. Nyitra nagykért sem kímélte meg a történelem, rendületlenül ostromozta az 1. és 2. világháború. A pusztító hadsereg 1944. március 27-én rontott be falunkban, felrobbantotta a folyón átívelő erős betonhidakat. A két nappal későbbi támadás sajnos emberáldozatokat is követelt. A község 1948-1992 közötti években hivatalosan Milanovce néven volt ismert. A 60-as évektől kezdve sok új közigazgatási épülettel, családi házzal bővült, fokozatosan megváltoztatva az utcák régi arculatát. A növekvő gépjárműforgalom igényeit kielégítve a főútnál megnyílt a Motocest vendéglő mint egy pihenőhely félúton Érsekújvár és Nyitra közt. A bársonyos forradalom után, 1989-ben Milanovce lakosai kérvényezték az eredeti helységnév visszaállítását. Végül a parlament 1991-ben jóváhagyta a névváltoztatási kérelmet és azóta ismét Nagykér néven szerepel falunk.

Súčasný obraz obce

Obec Veľký Kýr leží v Podunajskej nížine na oboch brehoch koryta Starej Nitry. Územno-právne je začlenená do Nitrianskeho kraja a okresu Nové Zámky. Jej plochu 2363 ha v súčasnosti obýva 3002 obyvateľov. Dobré susedské vzťahy udržuje obec s Brančom, Komjaticami i vzdialenejším Veľkým Cetínom a Vinodolom. Dlhodobé partnerské vzťahy spájajú Veľký Kýr aj s obcami Balatonkenese, Hajmáskér, Csengőd a Pellérd z Maďarska.

V obci prevláda zóna bývania – rodinné domy so záhradami a niekoľko viacpodlažných bytových domov. Centrálnym priestorom obce je hlavné námestie spolu s okolitou zástavbou. Nájdeť tu rímsko-katolícky kostol s novým pastoračným centrom, obecný úrad a kultúrne domy. Nechýbajú ani rôzne predajne a supermarket s potravinami. Tieto priestranstvá so spoločenským poslaním pekne dotvárajú sochy svätých, pamätníky a detské ihrisko. Impozantným pozadím každodenného diania sú stromoradia storočných pagaštanov nábrežia rieky ako aj zeleň pri kultúrnom dome. Námestie sv. Jána – srdce obce, je stretávacím miestom a hlavným dejiskom rôznych osláv a trhov. Základná škola s materskou školou s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským sa nachádzajú v samostatnom areáli severovýchodne od námestia. Kultúrny park určený aj na športové využitie leží pri ohybe ramena rieky južne od centra obce. Ďalšie možnosti k športu ponúkajú futbalové ihriská, súkromné tenisové kurty a posilňovne. Pre rovinný chotár sú typické poľnohospodársky obrábané polia, sady a štrkovisko. Na západnom kopci sa odpradáva pestuje vinič hroznonorodý a ovocné stromy.

Falunk jelene

Nagykér község a a Kisalföld É-i részén, Nyitrától D–DK-re a Nyitra folyó régi medrének partján fekszik. A Nyitrai kerület, ezen belül az Érsekújvári járás része. Nagykér 2363 hektáros területén jelenleg 3002 lakos él. Településünk jószomszédi kapcsolatokat ápol Berencs, Komját, valamint a távolabbi Nagycétény és Szőlős községekkel, baráti kapcsolat és együttműködés köti a magyarországi Balatonkenese, Hajmáskér, Csengőd és Pellérd testvértelepülésekhez.

Nagykér község látképét a kertés családi házak és az emeletes bérlakások jellemzik. A falu főterén a község fontos intézményei és épületei találhatóak. Itt áll a római-katolikus templom, parókia a pasztorációs központtal, a község háza, a kis és nagy kultúrház. Nem hiányoznak a különböző kiskereskedelmi üzletek és az önkiszolgáló élelmiszerbolt. Ezen épületeket és közösségi területeket kiegészíti néhány szobor, emlékmű és a játszótér. A faluközpontot nyugatról a Nyitra folyó töltése határolja, ahonnan méltóságteljesen néznek a tájra a százéves gesztenyefák. A Szent János tér a lakosok mindennapi életének része, a legfontosabb találkahely és számos évközi rendezvény helyszíne egyaránt. A helyi szlovák és magyar tannyelvű Alapiskola és Óvoda különálló területen működik a faluközponttól ÉK-i irányban, míg délre a folyó kanyarulatában terül el a Kultúrpark. Sportolásra alkalmas lehetőségeket kínálnak a park kültéri fitness eszközei, a focipálya, tenispályák ill. a magánedzőtermek. A táj egyhangúságát a megművelt szántóföldek, kiskertek és az egykori kavicsbánya törik meg, mely kedvelt horgász terület. A nyugaton húzódó dombon szőlő és gyümölcsültetvények vannak.

Nagy község - Falunk nevei

1113	Kér
1269	Keer
1808	Velký Kýr
1938	Nagykér
1942	Nyitraker
1945	Nitrianský Kýr
1948	Milanovce
1991	Velký Kýr

Obecný úrad

Približne do roku 1970 sídlil obecný úrad na Hlavnej ulici v jednej budove s poštou a lekárskou ambulanciou. Súčasná budova obecného úradu so súpisným číslom domu 1 bola pôvodne využívaná ako základná škola s vyučovacím jazykom maďarským. Po presťahovaní ZŠ do nových priestorov poschodovú stavbu začalo využívať vedenie obce, zriadili aj honosnú sobášnu sieň. V roku 1998 k nej bola pristavaná nová časť s prepojenými kancelárskimi pre správu a administratívu obce.

Községi hivatal

Falunk községi- és postahivatala kb. 1970-ig a Fő utcán működött egy közös épületben az orvosi rendelővel. A jelenleg használt egyemeletes épület valaha elemi iskolaként szolgált. Miután az új alapiskolában megkezdődött a tanítás, az épület a község kezébe került. Később az épület emeletén egy díszes házasságkötő termet alakítottak ki. 1998-ban az épület egy új szárnyal bővült, melyben modern irodákat helyeztek el a hivatalnokok és falu vezetősége részére.

Malý kultúrny dom

Malý kultúrny dom postavený pred 80-timi rokmi sa vo svojej zrekonštruovanej podobe stal obľúbeným reprezentačným a spoločenským priestorom obce. Pôvodný exteriér krásne dopĺňa mozaikový tympanón na priečelí budovy, vo svojom interiéri je zdobený nádhernou umeleckou zbierkou obrazov.

Kiskultúrház

Az első kultúrház – „A mi házunk”- épületét Dombay Ede nyitrai építész tervezte a Nyitra folyó lecsapolt területére és a Szlovenszkói Magyar Kultúr Egyesület nagykeri csoportja építette. Az épület ünnepélyes átadása 1937. október 24-én, azaz 80 éve volt. Mai felújított és kibővített formájában méltón szolgál különböző társadalmi és családi események színhelyéül. Az eredeti oszlopos homlokzatot egyedülállóvá teszi a mozaikos timpanon, belső terét pedig a rendelésre készült képsorozat.

Vel'ký kultúrny dom

Nový kultúrny dom začali stavať občania obce svojpomocne v rámci Akcie Z v roku 1979, dnes sa využíva ako multifunkčná budova. V kultúrnom dome sa okrem stretnutí a skúšok umeleckých súborov celoročne konajú rôzne iné kultúrne a spoločenské udalosti. Priestory sú často prenajímané na rodinné oslavy a svadby. Na poschodí sídli verejná obecná knižnica s dvanásťtisícovým knižným fondom. Pre svojich čitateľov ponúka beletriu, časopiseckú i náučnú literatúru z rôznych vedných odborov. Bar vedľa je navštevovaný hlavne cez víkend. Suterén kultúrneho domu patrí pošte a zdravotnému stredisku s lekárnou.

Nagykultúrház

Az új kultúrház domináns épületét 1979-ben önerőből emelték a Z-akció keretén belül. A nagy kultúrtermen kívül 1981-ben itt kapott új otthont az egészségügyi központ, a helyi postahivatal és a gyógyszertár is. A kultúrházban tartják rendszeres próbákat és gyűléseiket a helyi kultúrsoportok, valamint itt rendezik évről évre taggyűléseiket a társadalmi szervezetek. Ugyancsak helyszíne egész évben családi eseményeknek, báloknak, előadásoknak, kiállításoknak és alkalmi tornaóráknak. Emeletén már több évtizede működik a község könyvtára, mely a saját 12 ezres könyvtárával igyekszik kielégíteni az olvasók igényeit. A szomszédos bár főleg

Základná škola s materskou školou

Pre zlepšenie podmienok výučby v obci sa pred polstoročím rozhodlo o výstavbe nového školského areálu. Pavilóny A a B s ďalšími objektami boli slávnostne otvorené k začiatku školského roka 1965/66. Na základnej škole s ihriskami a jedálňou sa odvtedy zabezpečuje kvalitná výučba a krúžková činnosť v slovenskom a maďarskom jazyku. Od roku 2010 sa do areálu presťahovala i materská škola a obe vzdelávacie zariadenia pracujú pod spoločným riadením. Pedagogický zbor ZŠ tvorí 23 učiteľov, kým vzdelávanie v MŠ zabezpečuje 6 učiteľiek v 3 triedach. Okrem zmodernizovaných učebni sa deti radi vzdelávajú aj na školskom dvore, kde sa nedávno zriadilo dopravné ihrisko a trieda v prírode.

Alapiskola és óvoda

Községünkben az alapszintű oktatás gazdag múlttal és hagyománnyal rendelkezik. A nevelési és oktatási körülmények javítása érdekében fél évszázada új iskolaépületek létesültek egy különálló területen. Az A és B szárny épületegyüttese, ill. a hozzájuk kapcsolódó tornaterem és étterem ünnepélyesen az 1965/66-os iskolaévben nyitotta meg kapuit. Azóta folyamatosan zajlik a színvonalas oktatás és nevelőmunka magyar és szlovák nyelven a nagykeri iskolában. 2010 óta egy fedél alá kerültek az alsó tagozatos diákok a helyi óvodával. Mindkét oktatási intézmény közös igazgatás alá került. Az alapiskola tanári kara jelenleg 23 tagú, míg az óvoda korszerű termeiben 6 nevelőnő foglalkozik a kisgyermekkel. A kicsik és a tanuló ifjúság körében kedvelté váltak a szabadterei játszótérek, közlekedési pálya és az új szabadterei osztály az iskola belső udvarán a lombos fák alatt.

Symboly obce

Nové symboly obce boli slávnostne vysvätené 5. septembra 1993 pri príležitosti veľkolepých trojdňových osláv 880. výročia prvej písomnej zmienky o obci. O niekoľko rokov neskôr došlo k ich farebnej úprave do dnešnej podoby.

Symboly obce zapísané v Heraldickom registri Slovenskej republiky sú erb a vlajka obce. V zelenom štíte erbu je dolu do strieborného zvlákného brvna zanorené zlaté mlynské koleso, sprevádzané hore po bokoch striebornými strapcami hrozna na zlatých jednolistých stopkách - to všetko prevýšené zlatým položeným obráteným šípom so zlatým hrotom a pierkami. Táto podoba erbu vznikla v roku 1993 a upozorňuje na tradíciu vodných mlynov a vinohradníctva v obci; šíp v luku vzdialene pripomína jeden z atribútov sv. Vojtecha, ktorý sa vyskytuje v obecnej pečati použíwanej v 17. storočí.

Vlajka obce pozostáva z ôsmich pozdĺžnych pruhov vo farbách: zelenej, žltej, zelenej, žltej, bielej, zelenej, bielej a zelenej. Vlajka má pomer strán 2:3 a ukončená je tromi cípmi, t.j. dvomi zástrihmi, siahajúcimi do tretiny listu. Na oficiálne dokumenty sa razí okrúhla červená pečať uprostred s obecným erbom a kruhpisom OBEC VEĽKÝ KÝR.

Önkormányzati jelképek

Nagyker község új címere és lobogója az 1993-ban rendezett nagyszabású falunapok alkalmával, szeptember 5-én volt felszentelve. Néhány évvel később kisebb módosítások után egyedi címertani és zászlótani szabályok alapján lett véglegesítve a mai formájában.

A címer, a zászló és a pecsét alkotják Nagyker község három alapjelképét. Címere a következő: a zöld pajzsban, a pajzs alsó részén ezüstsínnú hullámba arany malomkerék van sülyesztve, melyet két oldalról ezüst szőlőfürtök szegélyeznek. A fürtök szárai és levelei aranszínűek. Mindezek felett egy jobbra fordított aranyj látható ezüst hegyű és tollú nyílvezzővel. Nagyker község zászlaja nyolc hosszanti sávból áll: zöld, sárga, zöld, sárga, fehér, zöld, fehér, zöld sorrendben. Az oldalak aránya 2:3, a zászló három csúcsban végződik, a két bevágás a zászló lapjának egyharmadáig terjed. Az önkormányzat hivatalos pecsétje kerek, közepén a község címerpajzsa látható, körülötte pedig a NAGYKÉR KÖZSÉG felirat.

Sakrálne pamiatky v obci

Rímskokatolícky kostol Povýšenia sv. Kríža zo 14. storočia bol v roku 1768 prestavaný v barokovom štýle a dodnes je najhodnotnejšou pamiatkou obce. Po roku 1999 prešiel výraznou rekonštrukciou aj vďaka dedičstvu Alfréda Havlasa z USA. Dominantná stavba kostola s vežou a bočnými lodami je živým bohostánkom, v ktorom sa denne slúžia omše v maďarskom i slovenskom jazyku. Vedľajšia novostavba fary sa využíva od roku 2012. Nedávno sa tu po 70 rokoch opäť konala primícia novokňaza Júliusa Andruška, rodáka obce.

Vedľa kostola dominuje impozantná budova nového pastoračného centra, kde funguje miestny farský úrad. Svoje miesto jej uvoľnila značne poškodená stará fara, ktorej stavebná sutina poslúžila na vytvorenie návršia v severnej záhrade kostola. Na tomto kopci vedľa Lurdskej jaskyne sú tri drevené kríže pripomínajúce biblickú Golgotu. V roku 2016 sa z darov obyvateľov a miestnych organizácií vybudovali jednotlivé zastavenia krížovej cesty s reliéfnymi výjavmi utrpenia Krista. Tradičné modlitby krížovej cesty sa odvtedy za pekného počasia konajú v kostolnej záhrade.

Okrem kostola sa omše slúžia aj v kaplnkách cintorínov, ale obec zdobí ešte veľa sôch svätých a votívnych krížov. Kaplnka Najsvätejšej Trojice na starom cintoríne bola postavená v roku 1793. Kedysi vraj uchovávala relikvie Sv. Klimenta. Odvtedy prešla rozsiahlou rekonštrukciou a rozšírila sa. Podľa sochy Sv. Jána Nepomuckého bolo pomenované hlavné námestie obce. Zvláštnu úctu prechováajú starší obyvatelia k Sv. Anne. V krutých časoch morovej epidémie prosili ľudia Všemohúceho o zastavenie moru. Ich modlitby boli vyslyšané a práve od výročného júloveho dňa Sv. Anny už v obci nepribudlo viac obetí tejto choroby. Odvtedy sa pri jej soche každoročne konajú bohoslužby, ako aj pri sochách Sv. Urbana, Sv. Huberta, Sv. Štefana a Panny Márie. Príkladne sa o ne starajú jednotlivé spolky v obci alebo obyvatelia z okolitých domov.

Szakrális épületek, emlékművek, szobrok

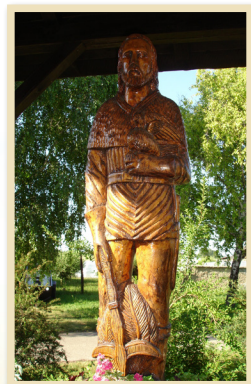
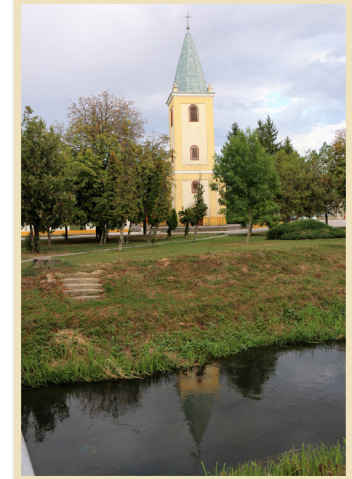
A község legértékesebb építménye a 14. századból származó Szent Kereszt Felmagasztalására felszentelt római katolikus plébániatemplom, amely 1768-ban lett újjáépítve barokk stílusban. A templom Havlas Alfréd amerikába szakadt hazánkfia örökségének köszönhetően 1999-től lett felújítva. Jelenleg naponta folyik itt szlovák vagy magyar nyelvű mise. Községünkben papszentelésre újra 70 év elteltével került sor, 2015-ben Andrusko Gyula személyében. A templom szomszédságában épült fel 2012-ben az impozáns parókia és a pasztorációs központ, amelyben helyet kapott a plébániahivatal. A régi plébániahivatal lebontásából származó építkezési törmelék szolgált alapul a templomkert északi részén kialakított „Golgotának”, ahol 3 fakeseszt magaslik a Lurdy barlang fölé. 2016-ban a hívők és helyi szervezetek adományaiból a templomkertben kialakításra került a Keresztút.

Az öreg temetőben lévő Szentháromság kápolna 1793-ból származik. A színhagyomány szerint régen Szent Kelemen relikviáit is őrizte. A község főterén Nepomuki Szent János szobra áll, az idősebb lakosok nagy becsben tartják Szent Anna szobrát is. A régi kolerajárvány idején a kétségbeesett nép segítségért fohászzkodott, ezen imák a júliusi Szent Anna napján találtak meghallgatásra. Ettől a naptól kezdve a kolera nem szedett több áldozatot Nagykeren. Azóta a szobornál évente hálaadó istentisztelettel emlékeznek e csodára. Hasonló tisztelet övezi a Szent Orbán, Szent Hubertusz, Szent István és a Szűz Mária szobrokat is. Ezekről a sakrális szobrokról a községben működő szervezetek és a közelben élő lakosok példásan gondoskodnak.

Zoznam sakrálnych pamiatok (podľa ich roku postavenia)
Szakerális építmények jegyzéke (állítási sorrendben)

Kostol	asi	1300	Templom
Kaplnka starého cintorína		1793	Kápolna az öreg temetőben
Kríž pri kaplnke		1798	Kereszt a kápolnánál
Sv. Anna		1807	Szent Anna
Sv. Vendelín		1820	Szent Vendel
Kríž na Novozámockej ulici		1837	Kereszt az Ujvári utcán
Kríž na najstaršom cintoríne		1883	Kereszt az öreg temetőben
Panna Mária		1896	Máriácska szobor
Kríž pred kostolom		1898	Kereszt a templom előtt
Sv. Urban starý		1900	Szent I. Orbán pápa régi szobra
Sv. Ján Nepomucký		1900	Nepomuki Szent János
Kríž malokýrsky		1903	Kiskéri kereszt
Súsošie na cintoríne		1935	Szoborcsoport a temetőben
Lurdská jaskyňa	asi	1955	Lurdi barlang
Pamiatka obetiam vojen		1988	Háborús emlékmű
Sv. Urban I. nový		1994	Szent I. Orbán pápa
Sv. Hubert		1995	Szent Hubertusz
Kaplnka nového cintorína		1996	Kápolna az új temetőben
Sv. Flórián		1999	Szent Flórián
Sv. Klement I.		2000	Szent I. Kelemen pápa
Sv. Štefan		2000	Szent István magyar király
Socha Krista s križom		2002	Krisztus a kereszttel
Pamätník obetí II. sv. vojny		2005	Háborús emlékmű
Kalvária		2016	Keresztút

Spoločenský život v obci

O spoločenské aktivity obyvateľov Veľkého Kýru nie je núdza. Svedčí o tom bohatý náboženský, kultúrny i športový život v obci, do ktorého sa môžu zapojiť všetci bez ohľadu na vek. Dnes sa do diania obce najviac zapájajú členovia týchto organizácií (zoznam usporiadaný podľa abecedy):

- Dobrovoľný hasičský a záchranný zbor
- Futbalový klub FC Veľký Kýr
- Hokejový klub HC Keer
- Klub a Jednota dôchodcov
- Ludová tanečná a gitarová skupina Mórince
- Miestna organizácia CSEMADOK-u
- Poľovnícke združenie HUBERT
- Šachový klub
- Združenie maďarských rodičov na Slovensku
- Zväz rybárov

Z množstva občianskych združení a spolkov sú najaktívnejšie KYNDERKO, Združenie vinárov a vinohradníkov Veľký Kýr – ČERDAVIN a KÝRANČEK.

Csemadok

Miestna organizácia CSEMADOKu sa so svojou početnou základňou členov činí v rôznych oblastiach spoločenského života obce. Folklor ako univerzálne dedičstvo ľudstva je i tu účinným prostriedkom zblížovania ľudí, ako aj uplatňovania vlastnej kultúrnej identity. Okrem tradičného hudobného festivalu v kultúrnom parku CSEMADOK organizuje divadelné predstavenia, výstavy, prednášky, výročné oslavy pri pamätníkoch obce, zájazdy a športové dni.

Popri tejto organizácii už vyše 40 rokov pôsobí aj zmiešaný spevácky zbor. V krásnom kroji dokáže zaujať svojimi ľudovými piesňami obecensť na rôznych podujatiach doma i v širokom okolí, ale získal tiež mnoho ocenení v slovenských i medzinárodných súťažiach. Skúšky členov súboru prebiehajú vo veľkom kultúrnom dome.

Az aktív kulturális és társadalmi életről már évtizedek óta a helyi CSEMADOK alapszervezetének népes tagsága gondoskodik. A folklór nyújtotta egyetemes néphagyomány hatékony eszköze a jó emberi viszonyok építésének, valamint a néphagyományok érvényesítésének és megőrzésének. Az alapszervezet tagjai a hagyományos CSEMADOK folklórnap, júniális és táncszak megrendezése mellett jubileumi ünnepeket is szerveznek a község emlékműveinél. Számos kiállítás, tartalmas színházi előadás, vitaest, könyvbemutató, kirándulás és sportnap is kapcsolódik a nevükhöz.

A szervezeten belül már több mint 40 éve sikeresen működik a vegyes éneklőcsoport, amelynek gyönyörű helyi népviseletbe öltözött tagjai sokszor elkápráztatták már a közönséget idehaza és a határon túl.

Falunk társasági élete

Nagykérén aktív társasági élet zajlik, amelyről a gyakori vallási, kulturális és sportesemények tanúskodnak. A községi eseményekbe, rendezvényekbe leginkább a következő szervezetek kapcsolódnak be:

- Önkéntes Tűzoltószervezet
- Nagykéri Futballklub
- HC KEER jégkorong csapata
- Nagykéri Nyugdíjas Klub és Nyugdíjas Egyesület
- Mórince citerazenekar és Mórince néptáncsoport
- CSEMADOK nagykéri alapszervezete
- Hubert Vadászegyesület
- Sakkozók Klubja
- Szlovákiai Magyar Szülők Szövetsége Nagykéri Alapszervezete
- Szlovák Halászsövetség Nagykéri Szervezete
- Polgári társulások: KYNDERKO, ČERDAVIN, KÝRANČEK ...

 Nagykér község szép helyen van,
Közepében Szent Egyház van!...

MÓRINCA

Súbory - folklórcsoportok

Tanečná folklórna skupina Mórinca vznikla v roku 1996 z iniciatívy obce oživiť ľudové tradície regiónu a zmysluplne vyplniť voľný čas detí a mládeže. S choreografiami a učiteľmi zo Slovenska i Maďarska dosiahol súbor významné úspechy na slovenských i zahraničných festivaloch. Počas svojej 20 ročnej činnosti pripravil nejednu celovečerný galaprogram v kultúrnom dome. Citarový súbor Mórinca bol založený v roku 1998, jeho „hnacím motorom“ je od založenia manželský pár Éva a József Szabóovi z obce Szőny. Hra na citare nie je na Slovensku bežná, ale tu sa teší nezvyčajnej obľube. Mladí hudobníci s vlastným repertoárom v maďarskom i slovenskom jazyku pravidelne vystupujú nielen na podujatiach obce a regiónu, ale úspešne reprezentujú našu obec i za hranicami Slovenska.

A Mórinca néptáncsoport előtt már léteztek táncsoportok falunkban. A jelenlegi táncsoport 1996-ban alakult azzal a céllal, hogy felelevenítsék községünk néphagyományait és értelmesen kitöltsék a gyermekek szabadidejét. A felvidéki és magyarországi koreográfusok és tánctanárok segítségével a csoport sok hazai és külföldi díjat szerzett és 20 éves pályafutásuk alatt több egész estét betöltő gálaműsort adtak elő a helyi kultúrházban. A Mórinca citerazenekar 1998-ban alakult. A csapat „hajtómotorja” - a kezdetek óta a mai napig - a szőnyi lakhelyű Szabó házaspár, akik hetente járnak fel a próbákra Magyarországról. A citerazenékek Szlovákiában nincs nagy hagyománya, de Nagykéren nagy népszerűségnek örvend. A zenekar tagjai magyar ill. szlovák műsorokkal rendszeres szereplői hazai, regionális és külföldi népzenei rendezvényeknek.

FC Vel'ký Kýr

Futbal má vo Velkom Kýri tradíciu už dlhé desaťročia. Futbalovú sezónu 2016/17 ukončili hráči mužstva skupiny A postupom do 6. ligy – stali sa absolútnymi majstrami; družstvo dorastencov sa umiestnilo taktiež na 1. mieste a družstvo žiakov obsadilo v celkovom hodnotení 3. miesto.

Všetci hráči pravidelne trénujú na hracích plochách obce, ako aj na sezónnych sústreďeniach mimo nej. Ich víkendové zápasy si na futbalové ihrisko radi prídu vychutnať fanúšikovia tohto športu.

FC Nagykér

Nagykéren a futball több évtizedes hagyománnyal rendelkezik. A helyi futballklub „A” csapata a 2016/17-es futballévad abszolút győzte lelt és bekerült a 6. ligába. Az ifjúsági csapat szintén 1. helyezést ért el és az iskolacsapat az összesített értékelésben a 3. helyen végzett.

A csapatok tagjai hetente edzenek a futballpályákon és szezonális összpontosításokon is részt vesznek. A csapatok hétfévi mérkőzései sok szurkolót és szimpatizánst csalogatnak ki a pálya lelátójára.

FC Keer

Amatérsky športový tím tvoria nadšenci hokeja, ktorí trénujú na ľadovej ploche v Nových Zámkoch. Na svojom konte majú okrem víťazstiev i spoluorganizáciu hokejbalových turnajov v kultúrnom parku a hokejového turnaja na vlastnej ľadovej ploche pri futbalovom ihrisku.

Az érsekújvári fedett hoki csarnokban gyakorolnak azon helyi lelkes amatőr jégkorongozók, akik csoportjukban sikeresen megnyertek már néhány komolyabb mérkőzést is. Megalakulásuk óta aktív szervezői a jégkorong versenyeknek.

Kiero Grande

Hudba kapely Kiero Grande už niekoľko rokov obohacuje bluesrockovú tvorbu na Slovensku. Kapela má za sebou úspešné koncerty na mnohých prestížnych pódiumoch doma i v zahraničí. Svojou hrou získali víťazstvo v súťažnej prehliadke bluesových kapiel Slovakian Blues Challenge 2017.

A Kiero Grande néven ismert helyi zenekar már néhány éve szerves része Szlovákia bluesrock zenei alkotóvilágának. A zenekar sikeresen szerepelt már számos színvonalas hazai és külföldi rendezvényen. 2017-ben összemérték zenei alkotótevékenységüket a Slovakian Blues Challenge zenekarok versenyein, melyről elhozták a legértékesebb díjat.

Vínne domy v Čerdaúte

Medzi rekreačné zóny obce patrí rad vínných pivníc známy ako Čerdaút. Do vyhlbenej hlinenej steny je zapustených asi 80 vínných pivníc, nad ktorými stoja rekreačné domčeky v príjemnom tieni starých agátov. K tejto časti obce sa okrem spracúvania hrozna z neďalekých vinohradov viažu i obľúbené spoločenské podujatia. Niekoľko rokov sa tu v júli konal hudobný festivalový víkend CSERDAFEST, ktorého organizátormi boli členovia veľkokýrskych hudobných skupín.

V súčasnosti sa tu stretávajú priatelia vína z príležitosti Dňa otvorených pivníc. Vo vínnej uličke s hajlochmi sa predstavujú domáci malovýrobcovia vína, ako aj vinári z okolitých obcí. Príjemnú atmosféru pri ochutnávaní vína umocňuje hudobný program na pódiu pri pivniciach a skvelé občerstvenie.

Borospincék a Cserdaútban

A falu üdülőövezetét alkotja az a pincesor, amelyen a vályogtalajban kb. 80 borospince jött létre a föléjük épülő hétfélig házakkal. A közeli szőlőültetvényekről származó szőlő és bor mellett a falu ezen részéhez köthetők kedvelt társasági rendezvények is. Néhány éven keresztül itt rendezték a Cserdafeszt zenei fesztivált, amelyet a helyi zenekarok tagjai szerveztek.

Jelenleg ez a hely a borászok közkedvelt találkozóhelye a Nyitott Pincék Napja alkalmából. A helyi bortermelők mellett bemutatkozhatnak itt a környező falvak borászaí és őstermelői is.

Workout ihrisko

Tým, ktorí neradi chodia do posilovne a dávajú prednosť pobytu na čerstvom vzduchu, je určené Street Workout ihrisko v kultúrnom parku. Prvky osadené v lete 2017 ponúkajú mládeži a dospelým kombináciu športu a zábavy. Princíp spočíva v cvičení s váhou vlastného tela a prispieva k zlepšeniu fyzickej kondície, rozvoju sily a vytrvalosti.

Workout szabdtéri edzőpark

A szabadidős fitnessgépeket a 2017-es évben vásárolta falunk a helyi kultúrpark területére. Azoknak ajánlják, akik előnybe részesítik a természetben való edzést a zárt edzőteremmel szemben. A használat elve a saját testsúlyal való tornán alapul. A mozgás ezen formája hozzájárul a fizikai erőnlét, erőfejlesztés és a kitartás növeléséhez, egyben pedig kiváló szórakozási lehetőséget is biztosít.

Vybavenie obce

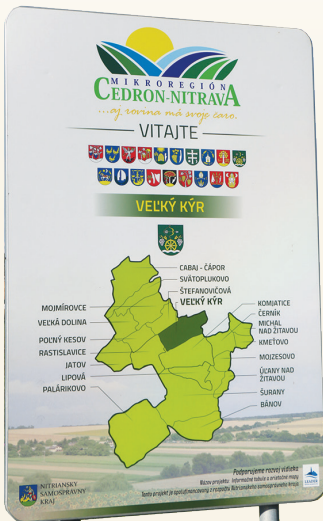
Mapa obce pekne vykresluje rovnoobežnosť našich hlavných tepien – hlavnej cesty, železnice a rieky Nitra v severojužnom smere. Všetkých 28 ulíc je vhodne prepojených a sú bohato využívané ľuďmi rôznych vekových kategórií, chodcami, cyklistami a motoristami. Nechyba ani čerpadlo pohonných látok s automyvárňou. Pri najfrekventovanejšej ceste sa starý Motorest zmenil na nepoznanie a okrem denného stravovania návštevníkov ponúka veľké priestory na rôzne rodinné či spoločenské akcie.

Obec sa stále rozrastá o pekné nové rodinné domy, záujem je aj o bytové jednotky. S víziou čo najviac uspokojovať potreby občanov aj podnikateľov sa obec prispôbuje súčasným trendom. Rozvodná sieť plynu, verejný vodovod, kábelová televízia, optický internet, LED verejné osvetlenie, separácia odpadu a ekodvor sú už nevyhnutné pre kvalitný život ľudí. V Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Veľký Kýr 2015 – 2023 sú prioritami kanalizačná sieť, protipovodňové opatrenia, kamerový systém, zlepšenie zdravotníckej, dopravnej a kultúrnej infraštruktúry.

A község infrastruktúrája

A falu területrendezése szabályszerűen követi a község fő útőereit: a főutat, vasutat és az észak-déli irányban húzódó Nyitra folyót. Nagykér községnek 28 jellegzetes utcája van, melyekben pezsgő élet zajlik. Komját és Nagykér határán helyezkedik el az autósóval felszerelt üzemanyagtöltő állomás. A főút mentén épült Motorest étterem is megfiatalodott, a felismerhetetlenségig megváltozott. A napi menük mellett teret biztosít különböző családi- és társasági rendezvényeknek. Az épületben lehetőség van megszállni is. Településünk fokozatosan bővül, egyre több új családi ház épül. Nagy a kereslet a bérlakások iránt is.

A lakosok növekvő igényei szükségessé tették gáz- és vízvezeték, a kábeltelevízió, a minőségi optikai internethálózat kiépítését és az utcai közvilágítás korszerűsítését /LED-technológia/. A hulladék szelektálás és a hulladékgyűjtő udvar létrehozása már alapigénye minden korszerű falunak. Az önkormányzat településrendezési és területfejlesztési koncepciói között szerepel egy korszerű csatornahálózat megépítése, az árvízvédelmi intézkedések megvalósítása, térfelnyelő kamerák bővítése, valamint a szociális, egészségügyi és közlekedési infrastruktúra javítása.

Kalendár podujatí

Január	ľudová veselica so súťažou v pečení koláčov, fašiangové zábavy a diskotéky
Február	výročné schôdze miestnych organizácií a združení, degustácia a výstava vín, zabíjačka s ochutnávkou špecialít
Marec	spomienková slávnosť na roky 1848/49
Veľká noc	v sobotu slávnostný cirkevný sprievod cez námestie – Zmŕtvychvstanie Krista
Apríl/Máj	vatra a stavenie mája
Máj	prvé sväté prijímanie v kostole
Jún	Deň rodiny, v nedeľu slávnostný cirkevný sprievod cez námestie – sviatok najsvätejšieho Kristovho Tela, rozlúčková slávnosť deviatakov, Juniáles CSEMADOKNAP
Júl	Deň otvorených pivníc, Deň osláv obce ku dňu Sv. Anny - koncerty
August	letný denný tábor pre deti, slávnosť Sv. Štefana kráľa (20. augusta)
September	hody na „narodeniny kostola“ (14. september)
November	jubileum okrúhlych narodenín seniorov
December	príchod Mikuláša, vianočné trhy, adventné koncerty speváckych zborov v kostole a v kultúrnom dome, hromadné uvítanie novorodencov

Eseménynaplár

Január	újévi vigadalom és táncház, kalácssütőverseny, farsangi bálók
Február	helyi szervezetek évadzáró gyűlései, borkóstolók, hagyományos disznóölés és disznótoros ínyencségek a falu főterén
Március	megemlékezés az 1848/49-es szabadságharc hőseire a kopjafánál
Húsvét	szombaton ünnepélyes feltámadási körmenet a falu főterén
Április/Május	májusfa állítás és tábortűz
Május	első szentáldozás a templomban
Június	Családi nap; Úrnap vasárnapi körmenet a falu főterén; a kilencedikesek ballagása; CSEMADOK juniális és folklórnap
Július	Nyitott pincék napja; Falunap (Szent Anna tiszteletére)
Augusztus	nyári tábor gyerekeknek, Szent István napi koszorúzás (augusztus 20.)
Szeptember	templomunk búcsúja (szeptember 14.)
November	nyugdíjas jubilánsok ünnepe
December	Mikulás, karácsonyi vásár, adventi hangverseny a templomban vagy a kultúrházban; újszülöttek közös névadója

Obec Velký Kýr
Námestie sv. Jána 1
941 07 VELKÝ KÝR
+421 (0) 35 6925 080
www.velkykyr.sk

Zostavili: Ing. Judita Valašková,
Ing. Melinda Baruszová, PhD.,
Mgr. Mónika Szolár Géhry,
Daniel Száraz (Sz.D.Photography)
Grafika a tlač: Bonsens s.r.o.

